

JO NESBØ

KREV NA SNĚHU

FLEET

Jo Nesbø
Krev na sněhu

**JO
NESBØ
KREV NA SNĚHU**

This translation has been published with the financial support
of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 2015

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Kateřina Křišťůfková 2015

ISBN 978-80-7473-338-3 (PDF)

Kapitola 1

Sníh tancoval ve světle pod pouliční lampou jako vata. Bezcílně, nevěděl, zda chce nahoru, nebo dolů, jen se nechával nést tím příšerným ledovým větrem vanoucím sem z velké tmy nad Osloským fjordem. Vítr i sníh se společně točily dokolečka v temnotě mezi skladištními budovami na nábreží, na noc uzavřenými, dokud to vítr neomrzelo a neodložil svého tanečního partnera těsně u zdi. Tam se suchý, vyfoukaný sníh vršil pod botami muže, jehož jsem právě střelil do hrudi a krku.

Z rozhalenky košile mu vytékala krev a kapala na sníh. Nevím toho o sněhu zrovna moc – ani o čemkoli jiném, když na to přijde –, ale kdesi jsem četl, že sněhové krystalky, které se tvoří za třeskutého mrazu, jsou úplně jiné než mokrý, hrubozrnný nebo tvrdý sníh. A že tvar krystalků a suchost sněhu způsobují, že si hemoglobin obsažený v krvi zachovává sytě červenou barvu. V každém případě mi sníh pod mužem připomněl nachový královský plášť s hermelínem, takový jako na ilustracích v knížce norských lidových pohádek, z které mi předčítávala matka. Měla ráda pohádky a krále. Patrně právě proto mě po jednom z nich pojmenovala.

V *Aftenposten* psali, že pokud mrazy vytrvají až do silvestra, bude rok 1977 nejchladnějším rokem od války, a že si ho budeme pamatovat jako začátek nové doby ledové, kterou už vědci chvíli předpovídají. Ale co já vím. V téhle chvíli jsem věděl akorát to, že chlap přede mnou bude za chvíli mrtvý, třas jeho těla byl jasným signálem. Patřil k Rybářovým mužům. Nebylo v tom nic osobního. Taky jsem mu to řekl, než se sesunul k zemi a zanechal na zdi za sebou krvavou stopu. Ne že bych si myslel, že mu to usnadním, když mu povím, že v tom není nic osobního. Kdyby měl někdo zastřelit mě, byl bych radši, aby to bylo osobní. Ani jsem si tou větou nechtěl pojistit, že mě pak nebude pronásledovat jeho duch, protože na duchy nevěřím. Prostě mě jenom nenapadla jiná vhodná slova. Samozřejmě jsem mohl držet klapačku, což taky obvykle dělávám. Něco mě ale muselo rozpovídat. Možná to, že za pár dní budou Vánoce. Prý že v nás lidech blížící se Vánoce probouzejí sounáležitost. Ale co já vím.

Myslel jsem si, že krev zmrzne na povrchu sněhu a zůstane tam. Jenže místo toho ji sníh nasál, vtáhl ji pod povrch, skryl ji, jako by ji sám potřeboval. Cestou domů jsem si představoval, jak se ze závěje vztyčí sněhulák, který bude mít pod mrtvolně bledou ledovou kůží sotva viditelné cévy. Z budky jsem zavolał Danielu Hoffmannovi a informoval ho, že úkol je splněn.

Hoffmann opáčil, že to je dobře. Jako obvykle se na nic neptal. Buď se v průběhu těch čtyř let, co pro něj pracuju, naučil mi důvěřovat, anebo nic slyšet nechtěl. Úkol byl splněn, tak proč by se člověk jako on měl

tímhle trápit, když mi platí právě za to, abych mu od trápení ulehčoval? Nařídil mi, abych druhý den přišel k němu do kanceláře, prý má pro mě novou práci.

„Novou práci?“ zeptal jsem se a srdce mi poskočilo.

„Ano,“ odpověděl. „Jako nový úkol.“

„Jo tak to jo.“

S ulehčením jsem zavěsil. Protože já se v podstatě k ničemu jinému, než k tomu, co už dělám, ani nehodím. Vyjmenuju vám čtyři zaměstnání, ke kterým se nehodím. Nemůžu řídit únikové auto. Jezdím rychle, to se šikne. Nedokážu ale jezdit nenápadně a člověk, který řídí únikové auto, musí ovládat obojí. Musí umět řídit tak, aby byl prostě jenom dalším autem v provozu. Já jsem sám sebe a další dva lidi dostal do vězení jenom proto, že jsem nedokázal řídit dost nenápadně. Jel jsem tehdy nejdřív jako prase, švihal jsem to na střídačku lesními cestami i hlavními silnicemi, pronásledovatele jsem dávno setřásl a ke švédským hranicím mi chybělo jen pár kilometrů. Pak jsem zpomalil, jel jsem dál klidněji a předpisově jako dědeček při nedělní vyjíždce. Přesto mě zastavila hlídka dopravní policie. Později mi řekli, že netušili, že zastavují auto prchající od ozbrojené loupeže, a že jsem nejel ani moc rychle, ani jsem neporušil jiné dopravní předpisy. Tvrdili, že mě zastavili kvůli *způsobu*, jakým jsem jel. Nechápu to, ale povídali, že jsem jel podezřeले.

Nedám se využít k ozbrojeným loupežím. Dočetl jsem se, že víc než polovina zaměstnanců banky, kteří někdy zažili přepadení, má později psychické problémy, někteří po zbytek života. Co já vím – ale staroch

sedící za přepážkou na poště si po našem vstupu pořídil psychické problémy rozhodně bleskurychle. Seknul sebou jenom proto, že to vypadalo, že ústí mojí brokovnice ukazuje tak nějak jeho směrem. Den nato jsem v novinách zahlídnul, že prý má psychické problémy. Pohotoví diagnóza, nicméně pokud člověk o něco nestojí, jsou to psychické problémy. Tak jsem ho šel navštívit do špitálu. Samozřejmě mě nepoznal, na poštu jsem vtrhl převlečený za vánočního skřítku. (Byl to dokonalý převlek, na ulici absolutně nikdo nezareagoval na tři chlápky v kompletních mundúrech vánočních skřítků s pytli na zádech vybíhající z pošty uprostřed největšího vánočního shonu.) Zastavil jsem se ve dveřích nemocničního pokoje a hleděl na starocha, ležel na prostřední posteli a četl si komunistický plátek *Klassekampen*, *Třídní boj*. Ne že bych snad měl něco proti komunistům jako jednotlivcům. Nebo vlastně jo. Ale *nechci* proti nim nic mít jako proti jednotlivcům, jenom jsem toho názoru, že se pletou. Proto se ve mně kapku ozvalo svědomí, když jsem si uvědomil, že se díky tomu, že si ten chlapec čte *Klassekampen*, cítím mnohem líp. Jasně že ale existuje rozdíl mezi kapkou a mořem špatného svědomí. A jak jsem povídal, cítil jsem se *mnohem* líp. Ovšem loupežné přepadení teda škrtám, protože příští oběť by komunista být nemusela.

Taky nemůžu dělat do drog, to je číslo tři. Prostě to nezvládám. Ne že bych nedokázal vytřepávat prachy z lidí, co jsou dlužní mým šéfům. Za to si feťáci můžou sami a podle mého názoru mají lidi zkrátka a dobře pykat za svoje chyby. Problém je spíš v tom, že jsem slabá

a citlivá povaha, jak to nazývala moje máma. Nejspíš se ve mně poznávala. Nicméně se od drog rozhodně musím držet hodně daleko. Jsem totiž – podle ní – ten typ člověka, který jenom hledá někoho nebo něco, čemu by se mohl podřídit. Náboženství, staršího bratra, šéfa. Nebo alkohol a drogy. No, stejně jsem na štíru s matikou, sotva dokážu napočítat do deseti a pak ztrácím soustředění. Což je hloupé, pokud má být člověk drogový dealer nebo vymahač dluhů, to se snad rozumí samo sebou.

Fajn. To poslední. Prostituce. Celkem stejná písnička: Nemám problém s tím, aby si holky vydělávaly peníze, čím je jim libo, a aby nějaký chlápek – třeba já – získával třetinu jejich příjmů za to, že jim upravuje podmínky tak, aby se holky mohly soustředit na svoje řemeslo. Zdatný pasák se vyplatí do poslední koruny, to byl vždycky můj názor. Potíž je v tom, že se moc rychle zamilovávám a pak přestávám sledovat obchodní zájmy. A nedokážu děvčaty cloumat, mlátit je ani jim vyhrožovat, bez ohledu na to, jestli jsem do nich zamilovaný, nebo ne. Asi to nějak souvisí s mojí mámou, co já vím. Kvůli tomu taky nedokážu koukat na to, jak holky mlátí někdo jiný. Prostě mi to nejde. Vezměte si třeba Marii. Kulhavá a hluchoněmá. Nevím, jak spolu ty dvě věci souvisejí, nejspíš nijak, ale zdá se, že platí, že jakmile člověk jednou dostane mizerné karty, dostává je pak i dál. Proto taky asi Marie chodila s takovým pitomcem fetákem. Byl to maník s vybraným francouzským jménem a Hoffmannovi dlužil za fet třicet táců. Prvně jsem Marii uviděl, když Pine,

kápo Hoffmannových pasáků, ukázal na holku v podomácku ušitém plášti a s vlasy sepnutými do uzlu, jako by přišla rovnou z kostela. Seděla na schodech před Ridderhallen a brečela. Pine mi vysvětlil, že si má odpracovat to, co její přítel dluží za drogy. Říkal jsem si, že by bylo nejlepší umožnit jí pozvolný start, dávat jí ze začátku jenom ruční práci. Jenže z prvního auta, do kterého nastoupila, vyskočila do deseti vteřin. Bulela jako želva, Pine na ni řval, snad si myslel, že když bude hulákat dost hlasitě, uslyší ho. Možná to způsobil ten řev. A to s mojí mámou. V každém případě se to posralo, a i když jsem svým způsobem chápal argumenty, které se jí Pine pokoušel zvukovými vlnami natlačit do mozku, nakonec jsem ho zmlátil dokulata, přestože byl můj šéf. Pak jsem Marii odvedl do jednoho bytu, o kterém jsem věděl, že je k pronájmu, a zašel jsem za Hoffmannem a řekl mu, že nejsem k užítu ani jako pasák.

Hoffmann mi na to odpověděl – a na to jsem ani já neměl argument –, že nemůže lidem odpouštět dluhy, protože to by rychle ovlivnilo platební morálku ostatních a důležitějších zákazníků. Kvůli tomu jsem s vědomím, že Pine a Hoffmann jdou po holce, která si z hlouposti uvázala na krk dluhy svého přítele, hledal toho Francouze tak dlouho, dokud jsem ho nenašel v jednom feťáckém doupěti na Fagerborgu. Byl totálně sjetej a totálně švorc, takže mi došlo, že i kdybych s ním trásl sebevíc, nevypadne mu z kapes ani kačka. Řekl jsem mu, že jestli se k Marii ještě jednou jenom přiblíží, zatluču mu nosní kost do mozku. Popravdě řečeno dost

pochybuj o tom, že mu nějaká nosní kost a nějaký mozek zbývaly. Pak jsem došel za Hoffmannem, napovídal mu, že se Mariin přítel dostal konečně k prachům, dal jsem mu třicet táců a prohlásil, že to беру tak, že tímhle tím hon na tu holku skončil.

Nevím, jestli Marie během té doby, co chodila s tím týpkem, něco brala, ale i ona patřila k těm, co se rádi podřizují. Přesto teď rozhodně působila normálně. Pracovala od té doby v obchodě se smíšeným zbožím, kam jsem občas zašel zkontrolovat, jestli je všechno v pořádku, jestli se neobjevil její přítel feták, aby ji zase stáhnul do bahna. Samozřejmě jsem dával pozor, aby mě neviděla, jen jsem postával venku ve tmě a koukal do osvětleného obchodu, sledoval, jak sedí za kasou, jak markuje zboží a gestikuluje na ostatní prodavače, pokud na ni promluvili. Nejspíš máme všichni občas potřebu cítit, že žijeme tak, jak si představovali naši rodiče. Netuším, jaké otcovy představy bych měl splňovat, nejspíš šlo v tomhle ohledu o moji matku. Dokázala se starat líp o jiné než sama o sebe a mně to asi tehdy připadalo jako jakýsi ideál. Bůh ví. Prachy, které jsem vydělával u Hoffmanna, jsem beztak v podstatě neměl za co utrácet. Tak co když prostě rozdám použitelnou kartu holce, se kterou si jinak osud tak zahrává?

Takže když to shrneme: Nedokážu jezdit pomalu, jsem měkký jako máslo, příliš snadno se zamilovávám, když se rozčilím, ztrácím hlavu, a nejde mi matika. Sem tam jsem něco přečetl, ale nemám žádné extra znalosti, rozhodně ne žádné použitelné. A píšu pomaleji, než roste stalaktit.

K čemu proboha může teda chlap jako Daniel Hoffmann využívat člověka, jako jsem já?

Asi už jste si spočítali, že odpověď zní: Jako zabijáka.

Nemusím přitom jezdit autem, zabírám většinou lidi, kteří si to zaslouží, a nejsou to žádné složité počty. Aspoň doted' nebyly.

Doted' se všechno omezovalo jen na dva početní příklady.

Za prvé ten, který musím řešit neustále: V jaké chvíli toho budeš na svého šéfa vědět už tolik, až mu to začne dělat starosti, a tobě začne být jasné, že už zvažuje, že nechá svého zabijáka zabít? Je to jako s černou vdovou, že jo? Ne že bych toho věděl nějak moc o arachnologii nebo jak se to jmenuje, ale není to snad tak, že se samička černé vdovy nechá oplodnit samečkem, který je mnohem menší než ona, a když pak sameček splní svůj úkol, už ho nepotřebuje, a proto ho sežere? Ve *Světě zvířat 4: Hmyz a pavouci* v Deichmanově knihovně mají přinejmenším fotku černé vdovy, které visí z pohlavního otvoru ukousnuté samčí pedipalpy, což je něco jako pavoučí penis. Na té fotce je taky vidět krvavě červené znamínko ve tvaru přesýpacích hodin, které má samička na břiše. Protože písek v přesýpacích hodinách se sype, ty pitomej nadrženej pavoučku, a musíš vědět, kdy je nejvyšší čas se poroučet. Nebo líp řečeno, kdy je konec návštěvní doby. A pak odsud vypadnout, ať prší, nebo sněží, se dvěma kulkami v boku, nebo bez nich, jde jenom o to, dostat se k tomu jedinému, kdo tě může zachránit.

Takhle jsem to viděl já. Dělej, co musíš, ale žádné blízké vazby.

Právě proto se mi zatraceně nelíbil nový úkol, který mi Hoffmann dal.

Chtěl, abych zabil jeho manželku.

Kapitola 2

„Olave, chci, aby to vypadalo jako vloupání.“

„A proč?“ zeptal jsem se.

„Protože to musí vypadat jako něco jiného, než co to bude, Olave. Policie je vždycky auf, když jde o životy civilistů. Pouští se pak do vyšetřování s vervou. A jestliže je nalezena mrtvá žena, která měla milence, ukazuje všechno na manžela. V devadesáti procentech případů samozřejmě oprávněně.“

„V sedmdesáti čtyřech, pane.“

„Cože?“

„To jsem se někde dočetl, pane.“

V Norsku už dnes obvykle nikomu neříkáme „pane“, bez ohledu na to, o kolik výš než my dotyčný stojí. Samozřejmě s výjimkou královské rodiny, jejíž členové se oslovují Vaše královská Výsosti. Daniel Hoffmann to tak ovšem měl rád. Oslovení „pane“ si dovezl z Anglie společně s nábytkem čalouněným kůží, s knihovnami z mahagonu plnými starých svazků se zažloutlými, nepřetřenými stránkami, jistě angličtí klasikové, i když co já vím, identifikoval jsem jenom ty běžné: Dickense, Brontëovou a Austenovou. Ti mrtví autoři ovšem vysušili vzduch v jeho kanceláři natolik, že jsem ještě

dlouho po návštěvách u něj kašlal celulózu rozdrolenou v prach. Netuším, co Hoffmanna na Anglii tak fascinovalo, věděl jsem ale, že tam krátce studoval a vrátil se domů s kufrem našlapaným tvídovými obleky, s ambicemi a s afektovaným oxfordským vyjadřováním s norským přízvukem. Nicméně bez osvědčení o absolvovaných zkouškách nebo jakéhokoli jiného poznání, než že o všem rozhodují peníze. A že jestli má člověk v podnikání uspět, musí vsadit na oblast, v níž je konkurence nejslabší. Což byl v té době v Oslu trh s prostitutí. Myslím, že analýza byla v podstatě velmi jednoduchá. A Daniel Hoffmann pochopil, že na trhu provozovaném šarlatány, idioty a amatéry se může i sama průměrnost chopit žezla. Bylo jen otázkou, zda bude mít potřebnou morální flexibilitu, která je nutná pro to, aby člověk denně rekrutoval mladé ženy a vysílal je šlapat ulici. Po krátké úvaze došel Daniel Hoffmann k závěru, že tu má. Když po několika letech expandoval na trh s heroinem, považoval se už za úspěšného podnikatele. A protože trh s heroinem tehdy v Oslu provozovali lidi, co byli nejenom šarlatáni, idioti a amatéři, ale ke všemu ještě vygumovaní fetáci, a protože se ukázalo, že Hoffmann má morální flexibilitu i na to, aby dokázal posílat mládež do drogového pekla, zaznamenal i v tomhle případě úspěch. Jediný problém teď pro Hoffmanna představoval Rybář. To byl jeho relativně nový konkurent na trhu s heroinem, a jak se ukázalo, bohužel to nebyl idiot. Bůh ví, že v Oslu by bylo dost prostoru pro ně pro oba, jenže oni se přesto ze všech sil snažili smést se vzájemně z povrchu zemského. Proč?